

Spis treści

Wstęp	9
Co zawierają kolekcje minerałów?	11
Znaczenie i rola kolekcji minerałów w badaniach naukowych	14
Rodzaje kolekcji minerałów	16
Gabinety historii naturalnej	21
Pierwsze kolekcje minerałów na ziemiach polskich	21
Królewski gabinet historii naturalnej	24
Gabinet historii naturalnej księżnej Anny Jabłonowskiej w Siemiatyczach	28
Zbiory innych kolekcjonerów epoki stanisławowskiej	36
Naturalienkabinet księdza Leopolda Jana Szersznika w Cieszynie	38
Mineralogiczne zbiory regionalnych towarzystw naukowych	45
Zbiory Towarzystwa Przyrodniczego w Gdańsku	45
Kolekcja Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk	47
Towarzystwo Naukowe Krakowskie i jego zbiory	51
Kolekcja Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk	54
Krakowskie kolekcje przyrodnicze PAU i PAN	64
Gabinety i muzea mineralogiczne najstarszych polskich uczelni wyższych	73
Zbiory mineralogiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie	73
Zbiory mineralogiczne Uniwersytetu Wrocławskiego	91
Kolekcje minerałów Uniwersytetu Warszawskiego	110
Mineralogiczne zbiory Uniwersytetu Wileńskiego (Uniwersytetu Stefana Batorego)	132
Kolekcje minerałów Uniwersytetu Lwowskiego (Uniwersytetu Jana Kazimierza) i Politechniki Lwowskiej	143
Szkolne kolekcje minerałów na ziemiach zaboru rosyjskiego	151
Kolekcja minerałów Akademii Zamojskiej	151
Zbiory minerałów Gimnazjum i Liceum w Krzemieńcu na Podolu	152
Kolekcja Szkoły Akademiczno-Górnicej w Kielcach	154
Gabinety mineralogiczne kieleckich szkół średnich w XIX w.	155
Geologiczne zbiory obecnego Muzeum Narodowego w Kielcach	159

Spis treści

Zbiory Muzeum imienia Dzieduszyckich we Lwowie	161
Zbiory mineralogiczne Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie	169
Indywidualni kolekcjonerzy minerałów doby rozbiorowej	175
Książd Michał Sołtyk (1742–1815)	175
Georg Gottlieb (Jerzy Bogumił) Pusch (1790–1846)	178
Gottlob Friedrich Blöde (?–1866)	182
Tytus Chałubiński (1820–1889)	183
Karol Jurkiewicz (1822–1908)	187
Edward Marian Galli (1816–1893)	188
Ludwik Michałowski (Skarbek-Michałowski) (1829–1899)	189
Inni, mniej znani kolekcjonerzy minerałów	192
Kolekcje instytucji naukowych utworzonych w okresie międzywojennym	195
Zbiory Politechniki Warszawskiej	195
Zbiory Muzeum Geologicznego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie	197
Reaktywowane zbiory minerałów Uniwersytetu Poznańskiego	200
Muzeum Geologiczne Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie	204
Indywidualni kolekcjonerzy minerałów okresu międzywojennego	215
Stanisław Zaleski (1867–1933)	215
Władysław Zahorski (1858–1927)	217
Henryk Arctowski (1871–1958)	221
Muzeum Ziemi w Warszawie	225
Zbiory minerałów uczelni wyższych powstałych w okresie powojennym	235
Muzeum Geologii Złóż Politechniki Śląskiej w Gliwicach	235
Muzeum Geologiczne Uniwersytetu Łódzkiego	238
Muzeum Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego	240
Muzeum Geologiczne Uniwersytetu Szczecińskiego	243
Uniwersyteckie Centrum Przyrodnicze w Białymstoku	245
Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi i jego rola w krzewieniu kolekcjonerstwa minerałów	247
Rola Towarzystwa Geologicznego „Spirifer” w rozwoju ruchu kolekcjonerskiego w Polsce	255

Spis treści

Okazy minerałów jako kategoria handlowa	259
Giełdy minerałów w Polsce	267
Inicjatywy wydawnicze	275
Prywatne muzea minerałów w Polsce	281
Indywidualni powojenni kolekcjonerzy minerałów	291
Historia starań o powstanie Narodowego Muzeum Przyrodniczego	305
Okres Oświecenia u kresu I Rzeczypospolitej	305
Okres zaborów	307
Od uzyskania niepodległości w 1918 r. do wyzwolenia w 1945 r.	312
Okres powojenny i czasy współczesne	314
Koncepcyjne projekty urządzenia Narodowego Muzeum Przyrodniczego	319
Spis literatury	327
Spis ilustracji	337
Indeks nazwisk	346